

Sygnatura akt VIII Ga 529/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak (spr.)

Sędziowie: SO Piotr Salamaj

SO Patrycja Baranowska

Protokolant: stażysta Joanna Drobińska

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2017 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa I. B. i R. B.

przeciwko (...) spółce akcyjnej oddział w Polsce z siedzibą w W. oraz Č. P.'ovna akciová společnost z siedzibą w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej Č. P.'ovna akciová společnost z siedzibą w P. od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 10 sierpnia 2016 roku, sygnatura akt X GC 1444/13

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanej Č. P.'ovna akciová společnost z siedzibą w P. na rzecz powodów I. B. i R. B. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

P. N. P. P. B.

Sygn. akt VIII Ga 529/16

UZASADNIENIE

Powodowie R. B. i I. B. w dniu 20 sierpnia 2013 roku wnieśli pozew przeciwko (...) spółce akcyjnej Oddział w Polsce o zapłatę kwoty 39.912,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 23.450,00 zł od dnia 21 czerwca 2013 roku, od kwoty 11.847,36 zł od dnia 24 lipca 2013 roku, od kwoty 2.520,33 zł od dnia 5 lipca 2013 roku, od kwoty 895 zł od dnia 21 czerwca 2013 roku, od kwoty 1.200,00 zł od dnia 24 lipca 2013 roku. Powodowie wnieśli również o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wyjaśnili, iż w dniu 10 maja 2013 roku uszkodzeniu uległ pojazd powodów marki P. (...) o nr rej. (...), który był wykorzystywany przez powodów do prowadzenia działalności gospodarczej. Uszkodzonym pojazdem kierował P. S., a sprawcą wypadku był Z. P., który legitymował się umową ubezpieczenia zawartą z pozwaną. W toku postępowania likwidacyjnego (...) S.A. Oddział w Polsce ustaliła koszty naprawy uszkodzonego pojazdu na kwotę 23.450 zł netto przy zastosowaniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 55 zł. Pomimo ustalenia wysokości kosztów naprawy pojazdu (...) S.A. Oddział w Polsce nie przyjęła na siebie odpowiedzialności za szkodę oraz odmówiła wypłaty odszkodowania z powodu braku dokumentacji szkody. Powodowie wyjaśnili, iż zlecili P. S. zajęcie się naprawą pojazdu. P. S. powierzył

naprawę pojazdu zaufanemu i nieautoryzowanemu warsztatowi (...) P., który zastosował stawkę za roboczogodzinę w wysokości 150 zł. Warsztat oszacował koszty naprawy na kwotę 35.297,36 zł, lecz powodowie nie przystąpili do naprawy z powodu braku środków finansowych (pозwana nie wypłaciła im odszkodowania). Z powodu utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu powodowie wynajęli również pojazd zastępczy na okres oczekiwania na decyzję co do odszkodowania. Powodowie ponieśli również koszty holowania pojazdu i jego postoju na parkingu w kwocie 895 zł, a także koszty pomocy prawnej udzielonej powodom w postępowaniu przedsądowym w kwocie 1.200 zł.

W dniu 17 października 2013 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt X GNC 2414/13.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając nakaz zapłaty w całości. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podała, iż dnia 1 stycznia 2013 roku doszło do przeniesienia portfela ubezpieczeń G. A. (...) S.A.) z siedzibą w P. przez (...) S.A. Oddział w Polsce, w wyniku czego wierzytelności przysługujące powodom od pozwanej przeszły na C. S. z siedzibą w P., która w Polsce działa przez (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.. W związku z tym legitymację bierną w postępowaniu posiada C. S. z siedzibą w P. działająca przez (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.. W dalszej części uzasadnienia sprzeciwu pozwana zaprzeczyła temu jakoby ponosiła odpowiedzialność za szkody wskazane przez powodów wskutek zdarzenia z dnia 10 maja 2013 roku. Wskazała, iż przeprowadziła postępowanie likwidacyjne i w jego toku ustaliła brak przesłanek do ustalenia swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 10 maja 2013 roku, w tym również koszty holowania, przechowania pojazdu na parkingu, czy wynajmu pojazdu zastępczego. Pozwana zwróciła uwagę, iż na miejsce zdarzenia nie wezwano policji, ani innych służb, a powodowie nie wykazali w żaden sposób konieczności wynajmu pojazdu zastępczego. Z ostrożności procesowej pozwana zakwestionowała również wysokość dochodzonego roszczenia. Po pierwsze wskazała, iż powodowie przedłożyli nieprawidłowo sporządzoną kalkulację naprawy, na podstawie której celowo zaniżono koszty naprawy pojazdu, kiedy w wyniku prawidłowo ustalonych kosztów naprawy pojazdu naprawa ta okazałaby się nieuzasadniona, a w rozpoznawanym przypadku stwierdzono by wystąpienie szkody całkowitej, a nie jak wskazują powodowie – szkody częściowej. W dalszym piśmie procesowym powodowie podtrzymali swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wskazali, iż nie zostali poinformowani przez pozwaną o przeniesieniu portfela ubezpieczeń (...) S.A. na C. P.. Przy czym powodowie nie sprzeciwili się wezwaniu do udziału w postępowaniu C. S. z siedzibą w P.. W przekonaniu powodów nieuzasadnione jest żądanie ustalenia, czy pojazd powodów brał udział w innych wcześniejszych zdarzeniach niż z dnia 10 maja 2013 roku, bowiem nie wpływa to na fakt wystąpienia szkody w wyniku zdarzenia z dnia 10 maja 2013 roku. Bezpodstawne jest również żądanie od powodów wykazania, czy posiadają oni inny pojazd oprócz pojazdu uszkodzonego, ponieważ nawet w przypadku posiadania przez powodów innego pojazdu nie wyklucza to wystąpienia po stronie powodów szkody w postaci braku możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu. Powodowie podnieśli również, iż w pełni udokumentowali koszty naprawy uszkodzonego pojazdu, a twierdzenie pozwanej o wystąpieniu szkody całkowitej jest chybione.

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt jw. na podstawie art. 194 § 1 i 2 k.p.c. na wniosek pozwanej wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego C. S. z siedzibą w P., Republika Czeska.

Dnia 28 lipca 2014 roku C. S. z siedzibą w P. wniosła odpowiedź na pozew, w którym wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu zaprzeczyła temu, jakoby ponosiła odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 10 maja 2013 roku. W toku postępowania likwidacyjnego stwierdzono bowiem, iż do uszkodzeń pojazdu powodów nie mogło dojść w skutek zdarzenia z dnia 10 maja 2013 roku, tym samym odmowa przyznania powodom odszkodowania za naprawę pojazdu oraz zwrot kosztów holowania pojazdu, pozostawienia pojazdu na parkingu i wynajmu pojazdu zastępczego są nieuzasadnione. C. S. z siedzibą w P. z ostrożności podniosła również, iż w przypadku pojazdu powodów doszło do wystąpienia szkody całkowitej, ponieważ naprawa pojazdu była nieuzasadniona ekonomicznie. Wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej C. S. z siedzibą w P. kwotę 38 712,69 zł z ustawowymi odsetkami (określonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. jako odsetki ustawowe za opóźnienie) od kwot: 23.450,00 zł od dnia 21 czerwca 2013 roku, 11,847,36 zł od dnia

24 lipca 2013 roku, 2.520,33 zł od dnia 5 lipca 2013 roku, 895 zł od dnia 21 czerwca 2013 roku, oddalił powództwo przeciwko C. S. z siedzibą w P. w pozostałym zakresie, zasądził od pozwanej C. S. z siedzibą w P. kwotę 5913 zł, oddalił powództwo przeciwko (...) spółce akcyjnej Oddział w Polsce, zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanej (...) spółki akcyjnej Oddział w Polsce kwotę 2417 zł tytułem kosztów procesu. Wyrok powyższy Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach:

W dniu 11 grudnia 2012 roku doszło do przeniesienia na rzecz spółki (...) z siedzibą w P. portfela umów zawartych w Polsce przez spółkę (...) SA z siedzibą w P.. Decyzja została opublikowana zgodnie z przepisami prawa francuskiego w Dzienniku Urzędowym Republiki Francuskiej. W dniu 10 maja 2013 roku doszło do uszkodzenia pojazdu marki P. (...) o nr rej. (...) będącego własnością powodów R. B. i I. B., którzy wykorzystywali pojazd w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą. W momencie zdarzenia pojazdem kierował P. S.. Sprawcą wypadku był Z. P., który legitymował się umową obowiązkowego ubezpieczenia OC zawartą z pozwanym Towarzystwem. Sprawca kierował pojazdem marki N. i wskutek nieustąpienia pierwszeństwa pojazdowi powodów wyjechał z drogi podporządkowanej, i wjechał w prawe tylne koło pojazdu powodów. Uszkodzeniu wskutek kolizji uległy m.in. chłodnica, wykładziny, błotniki prawe, reflektory prawe, szyba czołowa, klamki, wsporniki drzwi, lampa tylna lewa, siedzenie przednie prawe, oparcia tylne, poduszka powietrzna, kierownica i tylne koła. Samochód wymagał lakierowania. Pojazd nie był wcześniej uszkodzony, nie został również uszkodzony w okresie od dnia 10 maja 2013 roku do dnia przeprowadzenia oględzin. Uszkodzony pojazd został odholowany z miejsca zdarzenia oraz pozostawiony na parkingu strzeżonym celem przygotowania do oględzin, które miała przeprowadzić ubezpieczyciel sprawcy szkody. Koszty holowania i opłata za korzystanie z miejsca parkingowego wyniosły w sumie 1.100,85 zł brutto, czyli 895,00 zł netto. Powodowie zlecili prowadzenie postępowania w sprawie odszkodowania P. S.. Powodowie zgłosili szkodę pozwanej dnia 15 maja 2013 roku. W ciągu czterech dni likwidator dokonał oględzin na parkingu, na którym stał pojazd. W toku postępowania likwidacyjnego ustalono koszty naprawy uszkodzonego pojazdu na kwotę 28.843,50 zł brutto (23.450,00 zł netto). Wezwano także powodów do uzupełnienia dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Wartość pojazdu netto przed szkodą ustalono na kwotę 55.300 zł. Pismem z dnia 4 lipca 2013 r. (...) S.A. Oddział w Polsce odmówiła powodom przyznania odszkodowania. Ustaliła bowiem, iż brak jest związku między uszkodzeniami pojazdu, a zdarzeniem z dnia 10 maja 2013 roku. Powodowie udali się do kancelarii prawnej celem uzyskania porady prawnej w sprawie dochodzenia odszkodowania. Koszty obsługi prawnej wyniosły 1.476 zł brutto (1.200 zł netto). Powodowie nie zgadzając się z decyzją (...) S.A. Oddział w Polsce zlecili przeprowadzenie kalkulacji naprawy pojazdu warsztatowi samochodowemu (...) P. mieszczącemu się w S. przy ul. (...). Ustalono, iż koszty naprawy pojazdu wyniosą 43.415,75 zł brutto przy uwzględnieniu stawek za roboczogodziny netto stosowane w warsztacie (...) P. oraz w innych zakładach na terenie S.. Powodowie wezwali (...) S.A. Oddział w Polsce o zapłatę kwoty 39.912,69 zł, na którą składały się: koszty naprawy pojazdu w kwocie 35.297,36 zł netto, kosztów holowania pojazdu i opłaty za parking w kwocie 895 zł netto, kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 2.520,33 zł netto oraz kosztów pomocy prawnej w kwocie 1.200 zł. Z powodu braku możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego powód R. B. wynajął od A. J. pojazd zastępczy marki F. (...). Pojazd został wynajęty dnia 11 maja 2013 roku i miał zostać zwrócony dnia 11 czerwca 2013 roku. Strony umowy najmu ustaliły wysokość stawki za dobę najmu na kwotę 100 zł brutto. Z pojazdu zastępczego korzystał J. S. w celach zawodowych związanych z wykonywaniem pracy powierzonej mu przez powoda R. B. i zwanych z prowadzoną przez R. B. działalnością gospodarczą. Powód nie posiadał innego pojazdu, który mógłby posłużyć w celu uzupełnienia braków po uszkodzeniu pojazdu dnia 10 maja 2013 r., ponieważ każdy z pojazdów jakimi dysponuje powód jest przypisany innemu kierowcy. Koszty najmu pojazdu wyniosły 3.100,00 zł brutto, czyli 2.520,33 zł netto. W sierpniu 2013 roku pojazd został naprawiony w warsztacie samochodowym P. W. w S.. Naprawa trwała trzy tygodnie. Wykorzystano części oryginalne z powodu braku dostępności części zamiennych. Zastosowano amortyzację 50 %. Naprawa pojazdu wyniosła 35297,36 zł. netto. Powodowie nie uiszcili wynagrodzenia za wykonanie naprawy, dostarczyli natomiast części.

Po szczegółowym zbadaniu miejsca zdarzenia, w szczególności uszkodzeń widocznych na istniejących przeszkodach w miejscu zdarzenia (grubych drzew) na prawym poboczu drogi, których nie ujawniono podczas oględzin przeprowadzonych przez pozwaną, stwierdzono, iż pomiędzy uszkodzeniami pojazdu powodów a oznakami na drzewach rosnących w miejscu zdarzenia występuje korelacja. Udokumentowane uszkodzenia pojazdu P. pozostają w

korelacji energetycznej i plastycznej z ujawnionymi przez opiniującego przeszkodami na miejscu zdarzenia. Na oponie koła pojazdu marki P. widoczne są ślady kontaktu z pojazdem sprawcy kolizji. W wyniku zaburzenia ruchu pojazdu mogło dojść do rotacji pojazdu i gwałtownego zjazdu na prawe pobocze i w konsekwencji do kolizji z rosnącymi na miejscu zdarzenia drzewami. Uderzenie w drzewa skutkowało uszkodzeniem prawego boku pojazdu powodów. Doszło również do odkształcenia belki zderzaka przedniego po lewej stronie. Pojazd mógł samodzielnie odjechać z miejsca zdarzenia.

Stawka za roboczogodzinę wskazana przez powodów w wysokości 150/160 zł jest zawyżona i nieuzasadniona standardem, wyposażeniem i poziomem technicznym uszkodzonego pojazdu. Uwzględniając zakres uszkodzeń pojazdu oraz stawkę za roboczogodzinę na terenie województwa (...) w 2013 roku na poziomie 105/115 zł, całkowity koszt naprawy pojazdu wynosił 70.407,33 zł brutto, w autoryzowanych zakładach naprawczych przy użyciu nowych części oryginalnych. Według kosztorysu powoda naprawa wyniosła 43 415,75 zł, przy użyciu oryginalnych części używanych o wartości 24 790,01 zł.

Technologiczny czas naprawy pojazdu uszkodzonego wynosił 21 dni roboczych. Średnia dobowo opłata parkingowa na rynku lokalnym wynosi aktualnie 24 zł brutto. Dla okresu 13 dni – 115 zł, a 19 dni – 167 zł. Średni koszt usługi załadunku, przewozu i rozładunku pojazdu przez pomoc drogową na odległości 2 km wynosi przy uwzględnieniu średnich stawek ok. 181 zł brutto. Średnia stawka za holowanie pojazdu w S. wynosi 2,72 zł za km. Koszt warunkowany jest stanem technicznym pojazdu, m.in. tym czy pojazd może być wciągnięty na lawetę na kołach. Wartość rynkowa brutto pojazdu powodów w stanie przed szkodą określona na dzień 4 maja 2016 roku, przy założeniu okresu eksploatacji pojazdu do dnia szkody wynosi 62.500,00 zł brutto, zaś na dzień wystąpienia szkody wynosiła 63900 zł brutto. Różnica pomiędzy opisaną powyżej wartością pojazdu przed szkodą, a wartością pojazdu brutto tego pojazdu w stanie uszkodzonym określoną na dzień 4 maja 2016 roku przy założeniu stanu pojazdu jak w dniu szkody wynosi 39.600 zł brutto. W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo oparte o art. 822 k.c. i art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152) w zw. z art. 436 § 2 k.c. i art. 415 k.c. oraz art. 361 § 2 k.c. i 363 § 1 i 2 k.c., okazało się przeważającą częścią uzasadnione.

Na podstawie przeprowadzonej opinii biegłego, uzupełnionej ponownym przesłuchaniem świadków przy udziale biegłego oraz po oględzinach miejsca zdarzenia przeprowadzonych przez biegłego Sąd Rejonowy ustalił, iż do uszkodzeń pojazdu powodów marki P. (...) o nr rej. (...), opisanych w pozwie, doszło na skutek zdarzenia z dnia 10 maja 2013 r. Biegły w sposób logiczny wyjaśnił, iż istnienie przeszkód (grubych drzew) na prawym poboczu drogi nie ujawnione podczas oględzin miejsca zdarzenia przez ubezpieczyciela uprawnia do zmiany oceny przebiegu zdarzenia. Po dokonaniu osobistego badania miejsca zdarzenia przez biegłego, biegły stwierdził, iż występuje korelacja uszkodzeń pojazdu z drzewami rosnącymi na prawym poboczu. Biegły w sposób jasny opisał przebieg zdarzenia z dnia 10 maja 2013 r. korelujący w pełni z zastanymi na obu pojazdach uszkodzeniami. Opinia biegłego nie budziła wątpliwości Sądu Rejonowego, a zmiana pierwotnej opinii, została w ocenie Sądu wyjaśniona w sposób wyczerpujący. Biegły stwierdził kategorycznie, iż udokumentowane uszkodzenia pojazdu pozostają w korelacji energetycznej i plastycznej z ujawnionymi przez opiniującego przeszkodami na miejscu zdarzenia. Wykonane badanie symulacyjne w programie V-SIM 4 potwierdziło również taką wersję przebiegu zdarzenia. Sąd Rejonowy uznał zatem powództwo co do zasady, zaś co do poszczególnych żądań wchodzących w skład dochodzonego przez powodów odszkodowania po pierwsze wskazał, że w niniejszej sprawie nie miała miejsca sytuacja, w której naprawa przekraczałaby wartość pojazdu w dniu szkody, ani też sytuacji, w której naprawa byłaby nieuzasadniona ekonomicznie lub niemożliwa do wykonania. Sąd Rejonowy uznał roszczenie powodów w łącznej kwocie 35 297,36 zł (23 450 zł i 11 847,36 zł) tytułem kosztów naprawy pojazdu w nieautoryzowanym warsztacie za zasadne. Zdaniem Sądu Rejonowego powodowie wykazali też zasadność kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w kwocie 2 520,33 zł jak i kosztu holowania pojazdu w kwocie 895 zł. Za bezzasadne Sąd Rejonowy uznał żądanie dotyczące kwoty 1 200 zł tytułem zwrotu kosztów udzielenia powodom pomocy prawnej, dzielając w tym względzie stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 11 czerwca 2001 r., wydanego w sprawie o sygn. V CKN 266/00.

Odnosząc się do żądania zasądzenia od pozwanej na rzecz powodów odsetek mając na uwadze fakt, iż powództwo zostało uwzględnione tylko co do kwoty 23.450 zł, 11.847,36 zł, 2.520,33 zł oraz 895 zł, a w pozostałym zakresie oddalone, Sąd uwzględnił żądanie odsetkowe tylko w części. O odsetkach od kwoty 23.450,00 zł od dnia 21 czerwca 2013 roku, od kwoty 11,847,36 zł od dnia 24 lipca 2013 roku, od kwoty 2.520,33 zł od dnia 5 lipca 2013 roku, od kwoty 895 zł od dnia 21 czerwca 2013 roku orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. i art. 14 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152), zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana (...) spółka akcyjna zaskarżyła powyższy wyrok w części, tj. pkt 1, w którym zasądzono od pozwanej kwotę 38 712,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz pkt II, w którym zasądzono od pozwanej kwotę 5 913 zł tytułem kosztów procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

I. naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, poprzez:

1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., tj.:

i. błędne uznanie opinii wydanych w sprawie przez biegłego L. C. za niebudzące wątpliwości i wyczerpująco wyjaśniające przyczyny zmiany stanowiska przez biegłego w trakcie procesu. Pozwana pismem z dnia 12 maja 2016 r. przedstawiła obszerne zarzuty do opinii wydanych przez biegłego, wskazujące na istniejące w nich sprzeczności i niewyjaśnione wątpliwości. Pozwana podnosi także, że zmiana stanowiska przez biegłego była bezpodstawna i nie miała żadnego uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym. Zmiana stanowiska nie wynikała z ujawnienia

w toku sprawy żadnych nowych dowodów, które istotnie zmieniłyby spojrzenie na okoliczności rzekomego zdarzenia z dnia 10 maja 2013 r;

ii. błędne uznanie dowodu z zeznań świadków J. S., P. S., Z. P., M. M. oraz P. W. za wiarygodne i korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym, podczas gdy zeznania tych świadków wzajemnie wykluczały się i na ich podstawie niemożliwym było ustalenie w sposób pewny i niebudzący wątpliwości jednego wariantu przebiegu rzekomego zdarzenia (szczegółowa analiza zeznań i zachodzących między nimi sprzeczności została przedstawiona w uzasadnieniu apelacji);

(...). błędną ocenę materiału dowodowego, dokonaną z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, co skutkowało sprzecznością wniosków Sądu ze zgromadzonym materiałem dowodowym i z zasadami logicznego rozumowania, jako że Sąd nieprawidłowo uznał, że wykazane zostały okoliczności zdarzenia podczas, gdy jednoznaczny i niebudzący wątpliwości przebieg zdarzenia nie wynikał ze zgromadzonych dowodów - w szczególności nie wynikał z zeznań świadków, zaś opinia biegłego wprost wykluczała możliwość jego zajścia;

2) naruszenie art. 217 § 2 i § 3 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. poprzez pominięcie i niewypowiedzenie się w przedmiocie wniosku dowodowego pozwanej złożonego w piśmie z dnia 12 maja 2016 r. pkt 2) o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii instytutu naukowego, ewentualnie innego biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków i wyceny szkód w pojazdach na okoliczności wskazane w tezie zakreślonej dla biegłego sądowego mgr inż. L. C., w sytuacji, gdy wniosek ten był w świetle art. 286 k.p.c. uzasadniony brakami opinii wydanych w sprawie przez biegłego L. C., został złożony w terminie zakreślonym przez Sąd na ustosunkowanie się do opinii ww. biegłego i nie zachodziły żadne inne przesłanki uprawniające Sąd do pominięcia wniosku dowodowego. Ponadto okoliczności, na które został

złożony ww. wniosek były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i wymagały skorzystania z wiedzy specjalnej i doświadczenia zawodowego posiadanych przez biegłego sądowego;

3) naruszenie art. 235 k.p.c. w zw. z art. 210 § 1 i § 3 k.p.c. w ten sposób, że Sąd naruszył zasadę bezpośredniości postępowania dowodowego, dokonując ustaleń w przedmiocie stanu obiektów znajdujących się na miejscu rzekomego zdarzenia (w szczególności w zakresie ustalenia obecności na miejscu zdarzenia drzew, które mogły być przyczyną powstania części uszkodzeń pojazdu P.) wyłącznie na podstawie twierdzeń biegłego, podczas gdy ustalenia takie powinny być na podstawie oględzin miejsca zdarzenia zgodnie z art. 292 k.p.c., jako że funkcją dowodu z opinii biegłego nie jest przeprowadzanie dowodów i dokonywanie nowych ustaleń faktycznych, a jedynie udzielanie wyjaśnień, co do materiału zgromadzonego w aktach sprawy;

II. naruszenie prawa materialnego poprzez

1) naruszenie art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 34 i 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że pozwana Ć.

P. była zobowiązana do zapłaty odszkodowania na rzecz powodów, mimo że z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynikało, że w deklarowanych przez powodów okolicznościach nie mogło dojść do kolizji pojazdów N. (...) o nr rej.(...) oraz P. (...) o nr rej. (...), a więc nie miał miejsca wypadek ubezpieczeniowy, za który odpowiedzialność ponosiły ubezpieczony przez pozwaną Z. P.;

2) naruszenie art. 361 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że Z. P. ponosi odpowiedzialność za uszkodzenia w pojeździe P. (...), mimo że z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego nie wynikało, aby szkoda w pojeździe P. (...) była następstwem jego działania lub zaniechania;

3) naruszenie art. 822 § 1 k.c. oraz art. 13 ust. 2 i art. 19 Ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych poprzez zasądzenie na rzecz powodów odszkodowania od pozwanej, mimo że nie zostało skutecznie udowodnione, aby Z. P.

spowodował szkodę w majątku powodów i był zobowiązany do jej naprawienia, podczas gdy odpowiedzialność pozwanej jest ograniczona zakresem odpowiedzialności ubezpieczonego.

W związku z powyższymi zarzutami pozwana wniosła:

1. na podstawie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. o rozpoznanie wniosku pominiętego przez Sąd Rejonowy o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii instytutu naukowego, ewentualnie innego biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków i wyceny szkód w pojazdach na okoliczności wskazane w tezie zakreślonej dla biegłego sądowego L. C.,

2. na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 38 712,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu,

3. zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed Sądem II instancji

ewentualnie

4. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację powodowie wniosli o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanej ad. 2 na rzecz powodów solidarnie kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się nieuzasadniona.

Argumentacja oraz podniesione w apelacji zarzuty, w ocenie Sądu Okręgowego, nie podważają w żaden sposób ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy jak i wyprowadzonych na ich podstawie wniosków. Sąd Okręgowy przyjmuje za własne ustalenia faktyczne jak i poczynione na ich podstawie wywody prawne Sądu pierwszej instancji, dzieląc tym samym w całości zaprezentowane przez ten Sąd stanowisko, że powództwo - mając na uwadze podniesione przez strony twierdzenia, zgłoszone zarzuty oraz naprowadzone w sprawie dowody - okazało się w przeważającej części uzasadnione. Zarzuty podniesione przez pozwaną w apelacji koncentrowały się na naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów sprowadzające się – zdaniem pozwanej – do błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłego sądowego i zeznań świadków, co miało skutkować błędnym przyjęciem, że uszkodzenia pojazdu poszkodowanego pozostawały w związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 10 maja 2013 roku. Zauważyć należy, że Sąd Rejonowy w sposób wnikliwy i rzetelny, a także bez jakichkolwiek uchybień przeprowadził postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie, dokonując wbrew zarzutom apelacji, prawidłowej oceny dowodów. W ocenie Sądu Okręgowego tak przeprowadzona ocena dowodów nie ma cech dowolności. Również w istotnych ustaleniach Sądu Rejonowego, mających wpływ na rozstrzygnięcie, nie można dopatrzeć się sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Należy wskazać, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., wydane w sprawie II UKN 685 / 98, publik. OSNP 2000/17/655). Dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocena zebranego materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłego sądowego L. C. oraz zeznań świadków J. S., P. S., M. M. i P. W., wbrew zarzutom skarżącej, odpowiada powołanym wyżej wymogom. Podkreślić w tym miejscu trzeba, że przeprowadzenie oceny zgromadzonego materiału dowodowego niezgodnie z intencją strony nie oznacza naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. również wówczas, gdy z dowodów można wywieść inne wnioski niż przyjęte przez sąd orzekający.

Pozwana kwestionowała w apelacji pozytywną ocenę dowodu z opinii biegłego sądowego dokonaną przez Sąd Rejonowy a stanowiącą podstawę do przyjęcia, że uszkodzenia pojazdu, mające stanowić skutki zdarzenia z dnia 10 maja 2013 roku, pozostają w związku przyczynowym z przedmiotowym zdarzeniem. Odnosząc się do opinii biegłego sądowego L. C. Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, iż opinia ta – uzupełniona ponownym przesłuchaniem świadków przy udziale biegłego i po oględzinach miejsca zdarzenia przeprowadzonych przez biegłego – stanowi podstawę do czynienia ustaleń faktycznych, które Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie wskazał jako świadczące o tym, że do uszkodzeń pojazdu marki P. (...) doszło na skutek zdarzenia z dnia 10 maja 2013 r. Z treści pierwszej opinii wynikało wprawdzie, że pomiędzy uszkodzeniami pojazdu a zdarzeniem jakie miało miejsce nie zachodzi związek przyczynowy, w konsekwencji biegły uznał, że te uszkodzenia nie mogły powstać w wyniku zdarzenia w dniu 10 maja 2013 r. Niemniej jednak ponowne przesłuchanie świadków w obecności biegłego, który powziął informacje nieujawnione w aktach szkody, między innymi na podstawie których sporządził pierwotną opinię, doprowadziło do oględzin miejsca zdarzenia i diametralnej zmiany pierwotnego wniosku. Zauważyć należy, że biegły w swej opinii uzupełniającej pisemnej szczegółowo odniósł się do kwestii zmiany pierwotnej oceny przebiegu zdarzenia. Wskazał on, że badanie miejsca zdarzenia wykazało, że rosną tam drzewa, które w dokumentacji akt szkody zasłaniały gęste krzaki z liśćmi, a grubość ich pni prowadzi do wniosku, że mogło dojść do kolizji pojazdu z tymi drzewami. Co istotne istnienie tych przeszkód nie zostało ujawnione podczas oględzin miejsca zdarzenia przez ubezpieczyciela. W świetle powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo dokonał ustaleń na podstawie tej zmienionej częściowo opinii. Podkreślić należy, że zmiana stanowiska biegłego, wbrew twierdzeniom pozwanej, nie była bezpodstawna – stanowiła ona bowiem wynik tego, że w toku ponownego przesłuchania świadków ujawniły się nowe okoliczności, które poddały w wątpliwość dotychczasowe ustalenia. Świadek M. M. zeznał bowiem, że na miejscu zdarzenia auto zaczepiło o drzewka, które przeszkadzały w wyciągnięciu auta. Dopiero podczas drugiego przesłuchania biegły miał możliwość dopytać o szczegóły związane z jego

wiedzą specjalną, co skłoniło go do dokonania oględzin miejsca zdarzenia w dniu 7 marca 2016 r., podczas których ujawnił na poboczu drzewa, których nie ujawniono podczas oględzin ubezpieczyciela. Wnioskowanie z pierwszej opinii oparte zaś było tylko na analizie dokumentacji zdjęciowej wykonanej przez ubezpieczyciela i aktach szkody, na których nie było widać drzew, a dopiero rezultaty ponownego przesłuchania świadków skłoniły biegłego do oględzin miejsca zdarzenia. Biegły podał, że analiza posadwienia drzew ujawnionych na miejscu zdarzenia prowadzi do wniosku, że pojazd P. (...) kolidował właśnie z pniami tych drzew, zaś analiza uszkodzeń pojazdu wskazuje na to, że występuje korelacja pomiędzy tymi uszkodzeniami a drzewami rosnącymi na prawym poboczu.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia zasady bezpośredniości postępowania dowodowego to w ocenie Sądu Okręgowego jest on oczywiście chybiony. Oczywiście jest, że biegły w celu prawidłowego sporządzenia opinii powinien dokonać oględzin zarówno uszkodzonego pojazdu jak i miejsca zdarzenia. Jest to zresztą praktyka powszechnie stosowana a wręcz pożądana w przypadku sporządzania opinii sądowych, zwłaszcza tego rodzaju. Przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia przez sąd orzekający nie znajduje żadnego uzasadnienia w przedmiotowej sprawie. Takich szczegółowych oględzin powinien dokonać także ubezpieczyciel, czego jednak w niniejszej sprawie zaniechano bowiem oględziny dokonane przez ubezpieczyciela były pobieżne i sprowadzały się tylko do wykonania kilku zdjęć. Natomiast biegły dokonał oględzin ze szczególnym uwzględnieniem zeznań świadków i w wyniku tych czynności doszedł do wniosku, że udokumentowane uszkodzenia pojazdu P. pozostają w korelacji energetycznej i plastycznej z ujawnionymi na miejscu zdarzenia przeszkodami, co też zostało potwierdzone w drodze badania symulacyjnego we właściwym do tego programie komputerowym. Trudno doszukać się w takim działaniu naruszenia przez Sąd Rejonowy zasady bezpośredniości skoro tak zgromadzonemu materiałowi dowodowemu nadał właściwe znaczenie procesowe oceniając w kontekście art. 233 k.p.c. Wskazać należy również, że chybione są zarzuty apelacji w zakresie błędnej oceny zeznań świadków J. S., P. S., Z. P., M. M. oraz P. W.. Przede wszystkim w wyniku analizy treści tych zeznań Sąd Okręgowy nie wychwytał diametralnych - jak to podniosła pozwana - różnic pomiędzy tym co zeznawali poszczególni świadkowie. Należy zwrócić uwagę, a Sąd Okręgowy stoi na takim stanowisku, że zdarzenie drogowe jakim jest kolizja powoduje, iż niewątpliwie uczestnicy takiego zdarzenia z uwagi na towarzyszący wysoki poziom stresu mogą nie pamiętać szczegółów zdarzenia. Nie jest niczym nadzwyczajnym, że wówczas każdy z uczestników – inaczej reagujący na sytuacje stresowe – może pewne zdarzenia i okoliczności zapamiętać w inny sposób, bądź mogą one być w ogóle przez nich nie zapamiętane. Okoliczność odnośnie warunków atmosferycznych np. czy było ślisko czy nie, może być dla osoby uczestniczącej w zdarzeniu rzeczą drugorzędną bo istotny jest dla niej sam fakt uczestniczenia w zdarzeniu. Podkreślić należy, że kierowca pojazdu N. (...) świadek Z. P., czyli sprawca wypadku wskazał wprost, że nie zachował należytej ostrożności wyjeżdżając z drogi podporządkowanej i kiedy się zorientował było już za późno. Nie kwestionował zatem przyczyny kolizji. Poszkodowany, kierujący pojazdem P. (...) zeznał, że został uderzony i nie analizował mocy uderzenia, nie umiał też podać szczegółów zdarzenia, co zresztą, mając na uwadze specyfikę kolizji drogowych, nie budzi wątpliwości. Nie był to czas i miejsce aby się na tych zagadnieniach skupiać. Czynienie teraz zarzutów uczestnikom tego zdarzenia i świadkom w sprawie, że zeznawały na niektóre okoliczności odmienne pozostaje, w ocenie Sądu Okręgowego, kwestią uboczną. Szczegóły kolizji, i takie jak warunki atmosferyczne podczas zdarzenia i ewentualne rozbieżności w tym zakresie, usprawiedliwione stresem i wpływem czasu, nie mogą wpływać na to, że prawidłowe są ustalenia istotne dla niniejszej sprawy. Nie ma bowiem w świetle zgromadzonego materiału dokumentowego oraz opinii biegłego jak i zeznań wszystkich świadków wątpliwości, że doszło do kolizji między autami, a wina leży po stronie kierującego pojazdem marki N. (...).

Nie zasługuje na aprobatę także zarzut nieuwzględnienia wniosku pozwanej w przedmiocie dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z kolejnego biegłego lub instytutu naukowego. Jak już była mowa, opinia biegłego sądowego L. C. sporządzona po dodatkowym przesłuchaniu świadków i dokonaniu oględzin miejsca zdarzenia wystarczająco wyjaśniała okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego opinii tej nie można zarzucić braku logiki czy sprzeczności z doświadczeniem życiowym i zebrany materiał dowodowy, opinia nie nosi też cech nierzetelności czy niejasnego wnioskowania. Sam fakt, że strona jest niezadowolona z jej rezultatu, gdyż nie odzwierciedla forsowanej przez nią tezy, nie może w żadnym razie uzasadniać przeprowadzenia dowodu z kolejnego biegłego na tę samą okoliczność. Jeżeli chodzi o wysokość szkody to biegły sądowy również w tym zakresie dokonał wnikliwych i rzetelnych ustaleń a pozwana w tej kwestii nie wypowiedziała się w sposób szczegółowy i zarzutów

w tym kierunku w apelacji nie podniosła dlatego też pozostawały one poza sferą zainteresowania w postępowaniu apelacyjnym. W świetle dokonanych wyżej rozważań stwierdzić należało, że Sąd pierwszej instancji na podstawie zaferowanego w sprawie materiału dowodowego dokonał jego oceny bez przekroczenia granic określonych treścią art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy nie dopatrył się w tym względzie żadnych uchybień. Ocena mocy i wiarygodności dowodów przeprowadzona w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, w postępowaniu przed sądem drugiej instancji mogłaby być skutecznie podważona wówczas, gdyby wykazano, że zawiera błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności naruszając przy tym zasady doświadczenia życiowego i reguły właściwego kojarzenia faktów. Z treści złożonej apelacji takich zarzutów wywieść jednak nie sposób. Analiza ujawnionego materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłego sądowego pozwala na przekonanie, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił sporne okoliczności kwestionowane przez pozwaną. Ustalenia te korelowały z dowodami zebranymi w sprawie.

W konsekwencji powyższych rozważań zarzuty skarżącej, które dotyczyły naruszenia przepisów prawa materialnego jako, że nie znalazły poparcia w zgromadzonym materiale dowodowym okazały się nieuzasadnione. Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy w oparciu o treść art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną. Orzeczenie o kosztach procesu przed sądem apelacyjnym oparto o treść art. 98 k.p.c. i 108 k.p.c. Na zasądzone od pozwanej na rzecz powodów koszty postępowania apelacyjnego składało się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2 400,00 złotych ustalone na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

SSO (...)SSO (...)SSO (...)

Sygn. akt VIII Ga 529/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...) (...) (...)